

๘๒ ๒/๙.๖๖

The Comptroller General's Department (CGD)

ผู้บริหารกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

1

The Comptroller General's Department (CGD)

ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ ?

085 639361

ดิจิตอล รับนัดหมาย

ผู้ดูแล จารนุบัณฑุร

8

The Comptroller General's Department (CGD)

“ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง”

1. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังเลยสักนิด ☺
2. กำผิดซ้ำ ๆ ในเรื่องแบบเดียวกัน
3. ปฏิบัติผิดมาตรฐานวิชาชีพ
4. ฝ่าฝืนกฎหมาย/ระเบียบ
5. กฎหมาย/ระเบียบ กำหนด ไว้
แต่ไม่ได้ทำ หรือปฏิบัติตามนั้น ☀

11

The Comptroller General's Department (CGD)

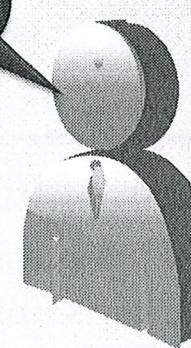
การเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทน

กรณีเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่

- ละเมิดต่ออุปกรณ์/
บุคคลภายนอก (ม.8)
- ละเมิดต่อหน่วยงาน
ของรัฐ (ม.10 + ม.8)

ออกคำสั่ง
เรียกให้ชดใช้
(คำสั่งทาง
ปกครอง)

ใช้มาตรการทาง
ปกครอง
(พ.ร.บ.วิ.ป.ก.ด.อ.ง.
ม.57 - อิต/อาယด
ทรัพย์สิน)

อุทธรณ์
คำสั่งทาง
ปกครอง

12

The Comptroller General's Department (CGD)

ผู้บริหาร
กับความรับผิด
ทางละเมิด

15

The Comptroller General's Department (CGD)

กรณี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
ขององค์กรบริหารส่วนตำบล บ.

กระทำการทุจริต

16

ถ้อยคำผู้เกี่ยวข้อง

นางพรนิภา

ได้มีคำสั่งมอบหมายงานภายใต้ ให้นักวิชาการเงิน
และบัญชี เป็นผู้จัดเก็บรักษาเงินสดและหลักฐานแทนตัวเงิน
แต่ทางปฏิบัติ นางสุริกรณ์ เป็นผู้ไปรับเช็ค และลงทะเบียนคุณ
เช็ค และได้ทำการตรวจสอบสมุดเงินสดจ่ายกับรายงานการ
จัดทำเช็คตามรายงานของเจ้าหน้าที่เป็นบางครั้ง ประมาณ
สักเดือนครึ่ง

นางสาวกฤติกานต์

ตนเก็บเช็คไว้ในลิ้นชัก ซึ่งมีกุญแจ แต่นางสุริกรณ์ จะมีกุญแจ
สำคัญเพื่อป้องกันภัยงานก่อเหตุไม่ออกรู

นางเดือนเพ็ญ

ได้ตรวจสอบพบว่ามีการเขียนเช็คโดยไม่มีฎีกา โดยที่นางสุริกรณ์
เป็นผู้นำเขียนฉบับที่ไม่มีฎีกาเปิดเงินไปเขียนเอง

The Comptroller General's Department (CGD) ผู้บริหารกับความรับผิดทางละเมิด

พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534

พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

พรบ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
พ.ศ.2546

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทาง
งบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544

กฎหมายระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย
เกี่ยวกับ
ผู้บังคับบัญชา

The Comptroller General's Department (CGD)

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

- ◆ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้ก็อาจมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการแทนแต่ผู้บังคับบัญชาจะต้องควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มอบหมายนั้นอย่างสม่ำเสมอและรับรอง
- ◆ ผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานแล้ว ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาไม่ได้ควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานและของผู้ใต้บังคับบัญชาเลย จนเป็นเหตุให้มีการทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน

23

The Comptroller General's Department (CGD)

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

- ◆ เมื่อตรวจสอบพบการทุจริตผู้ฟ้องคดีก็เรียกให้ผู้ใต้บังคับบัญชามาชี้แจงแล้วก็ปล่อยให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการต่อไป ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีสามารถตรวจสอบการทุจริตจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ได้อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีปล่อยปะละเลย ไม่ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ และถือว่าเป็นเพียงพ่อ
- ◆ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(คำพิพากษาศาลมีผลรองสูงสุด ที่ อ.๓๑๖/๒๕๕๑)

24

กรณีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

ขององค์กรบริหารส่วนตำบล.

กระบวนการทุจริต

ความเสียหาย

- ๒๐,๘๓๙,๕๑๗ บาท

ประเด็นที่ข้อให้พิจารณา

- มีเจ้าหน้าที่ผู้ได้ต้องรับผิด จำนวนเท่าใด

ผู้ต้องรับผิด	ตำแหน่ง	ความเสียหาย
๑. นางสุริกรรณ์	เจ้าหน้าที่การเงิน (ผู้ทุจริต)	๑๐๐%
๒. นางสาวกฤติกานต์ และนางเดือนเพ็ญ	นักวิชาการเงินและบัญชี (รับผิดตามช่วงเวลา)	๓๐%
๔. นางพรณิภา	ผู้อำนวยการกองคลัง	๓๐%
๕. นางประคง	ปลัดองค์กรบริหารฯ	๒๐%
๖. นายเจนยุทธ และ นางประคง ในฐานะปฏิบัติราชการแทน	นายกองค์กรบริหารฯ (รับผิดตามช่วงเวลา)	๒๐%

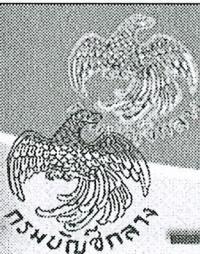

The Comptroller General's Department (CGD)

**The Comptroller General's Department
(CGD)**

จัดซื้อจัดจ้าง

31

The Comptroller General's Department (CGD)

**The Comptroller General's Department
(CGD)**

การกระทำผิดที่พบบ่อย : ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

1

ขันตอน
จัดซื้อจัดจ้าง

2

พิจารณา
ผล

3

บริหาร
สัญญา

4

ตรวจสอบ

5

จำหน่าย
พัสดุ

32

4. ตรวจรับ

1

- ตรวจการจ้างก่อสร้างที่ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ

2

- ตรวจรับของที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา

3

- ตรวจรับโดยไม่มีของ

4

- ไม่ส่งมอบของภายในเวลาที่กำหนดตามสัญญา

5. ขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุ

ผิดระเบียบ

เช่น

- ตรวจสอบพัสดุประจำปีพบว่า พัสดุสูญหาย ไม่ตั้ง กก.
สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น ก่อนจำหน่ายพัสดุเป็นสูญ /

ยกเว้น

- ทรัพย์สินเสียหายจากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ไม่ต้องตั้ง กก.ละเมิด
- ทรัพย์สินเสียหายจากการณ์ไม่สงบจาก การชุมนุม
ทางการเมือง ไม่ต้องตั้ง กก.ละเมิด แต่รายงานปลัดกระทรวง
พิจารณา

ทำงานพัสดุอย่างไรไม่ต้องรับผิด : ราคากลาง

ในฐานะผู้บังคับบัญชา ผู้ฝ่ายงานและผู้อนุมัติให้นำราคากลางไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

- ตรวจสอบเอกสารที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเสนอมาว่า ได้มีการคำนวนราคากลางโดยดำเนินการตามขั้นตอนถูกต้องครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรี ระเบียบหรือหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ ถ้ายังไม่ครบให้ทักทวงไปคำนวนใหม่ หรือหาเอกสารอ้างอิง แล้วจึงผ่านงานนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และอนุมัติใช้ราคากลางจัดซื้อจัดจ้างต่อไป
- อย่าลงชื่อเห็นชอบให้ใช้ราคากลาง หากยังไม่ได้ตรวจสอบให้ครบถ้วนถูกต้องเด็ดขาด ประมาทร้ายแรง

ทำงานพัสดุอย่างไรไม่ต้องรับผิด : ตรวจรับ

ในฐานะผู้บังคับบัญชา ผู้ให้ความเห็นชอบตามที่ผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างเสนอ

- ตรวจสอบเอกสารที่ผู้ควบคุมงานและ คกก. ตรวจการจ้างเสนอมาว่า ได้มีการก่อสร้างครบถ้วนถูกต้องตามสัญญาและเอกสารแนบท้ายสัญญา รวมทั้งแบบแปลน แล้วหรือไม่
- การปรับเพิ่มลดปริมาณงาน มูลค่างาน การขยายเวลา การปรับ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนถูกต้องครบถ้วนตามมติ ครม. ระเบียบหรือหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่
- งานไม่เสร็จ อย่าอนุมัติไปก่อนแล้วให้มาทำงานข้อนหลังเด็ดขาด ประมาทร้ายแรง

The Comptroller General's Department (CGD)

ระบุชื่อเจ้าหนี้พร้อมขิดเส้นหลัง
ชื่อเจ้าหนี้ไม่ให้มีซ่องว่าง

ขิดช่า "หรือผู้ถือ" ออก

B

เขียนจำนวนเงินให้ชิดคำว่า "บาท" ขิดเส้นกันหนักกันหลังจำนวนเงิน
ทั้งตัวเลขและตัวอักษรไม่ให้มีซ่องว่างเติมจำนวนเงินได้

43

The Comptroller General's Department (CGD)

การกระทำผิดที่พบบ่อย : ด้านการเงินการคลัง

1

2

3

ด้าน
รายรับ

ด้าน
รายจ่าย

ด้าน
การเก็บ
รักษาเงิน

44

The Comptroller General's Department (CGD)

วิธีการทุจริตที่พบบ่อย : ด้านรายจ่าย

ระบบบริหารการพัฒนาครุภัณฑ์
แบบอิเล็กทรอนิกส์

GOVERNMENT FISCAL
MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM

- ทุจริตในระบบ GFMIS เช่น

- ใช้รหัสของผู้มีอำนาจอนุมัติแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินที่เบิกจ่าย
- แก้ไขเปลี่ยนแปลงเลขที่บัญชีของเจ้าหนี้ให้เป็นบัญชีของตน
- สร้างหลักฐานประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง (PO) เป็นเท็จ
- ทำรายงานถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่โอนเงินเข้าบัญชีผู้มีสิทธิกลับโอนเงินเข้าบัญชีตนเอง แล้วนำเงินที่เบิกรายการใหม่หมุนเวียนชดใช้รายการเดิมที่ทุจริตไป

47

The Comptroller General's Department (CGD)

วิธีการทุจริตที่พบบ่อย : ด้านการเก็บรักษาเงิน

- ไม่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน
- คณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ เช่น
 - ไม่ลงนามในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน
 - ไม่ได้ตรวจสอบตัวเงินกับหลักฐานแทนตัวเงินให้ถูกต้องตรงกัน
 - ไม่นำเงินเข้าเก็บในตู้นิรภัย

48

ควบคุมการเบิกจ่ายเงินอย่างไรไม่ต้องรับผิด

ในฐานะผู้บังคับบัญชาผู้ฝ่าฝืนงานและ
ผู้อนุมัติ

- ตรวจสอบมูลหนี้ หลักฐานประกอบการเบิกจ่าย และผู้มีสิทธิรับเงินให้ถูกต้องก่อนลงนามสั่งจ่าย เช็คทุกครั้ง
- ห้ามลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คไว้ล่วงหน้าโดยยัง มิได้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อผู้รับเงิน วันที่ออก เช็คและจำนวนเงินที่สั่งจ่าย
- ใช้ความระมัดระวังในการลงนามในเช็ค เช่น ต้อง ระบุชื่อเจ้านี้พร้อมขิดเส้นหลังชื่อเจ้าน้ำที่ “ไม่ให้มีซ่องว่าง ขีดฆ่า “หรือผู้ถือ” ออก เขียน จำนวนเงินและตัวเลขให้ชิดคำว่า “บาท” ขิดเส้น กันหน้ากันหลังจำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร ไม่ให้มีซ่องว่างเติมจำนวนเงินได้

51

ตัวอย่างการกระทำที่ศาลปกครองถือเป็นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

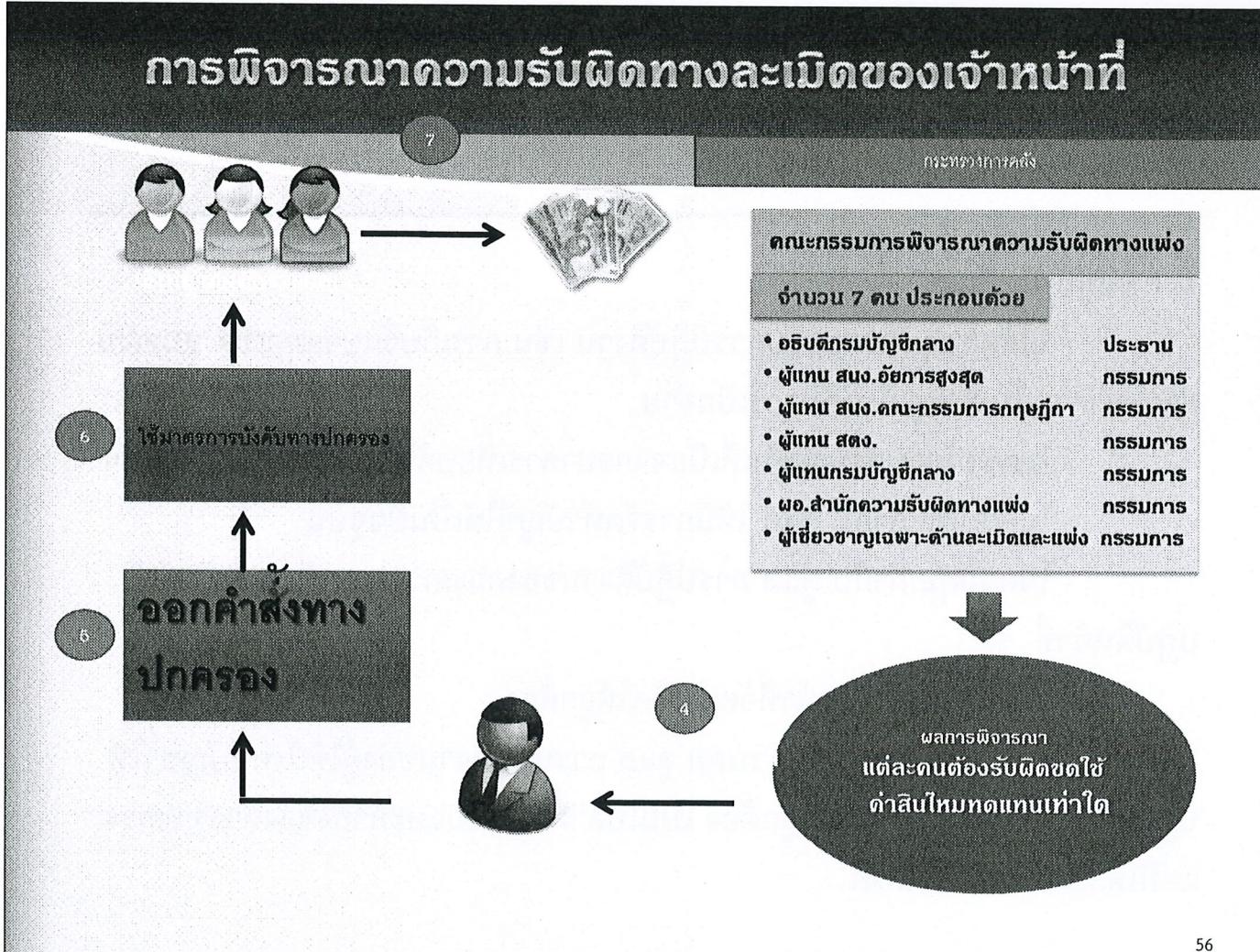
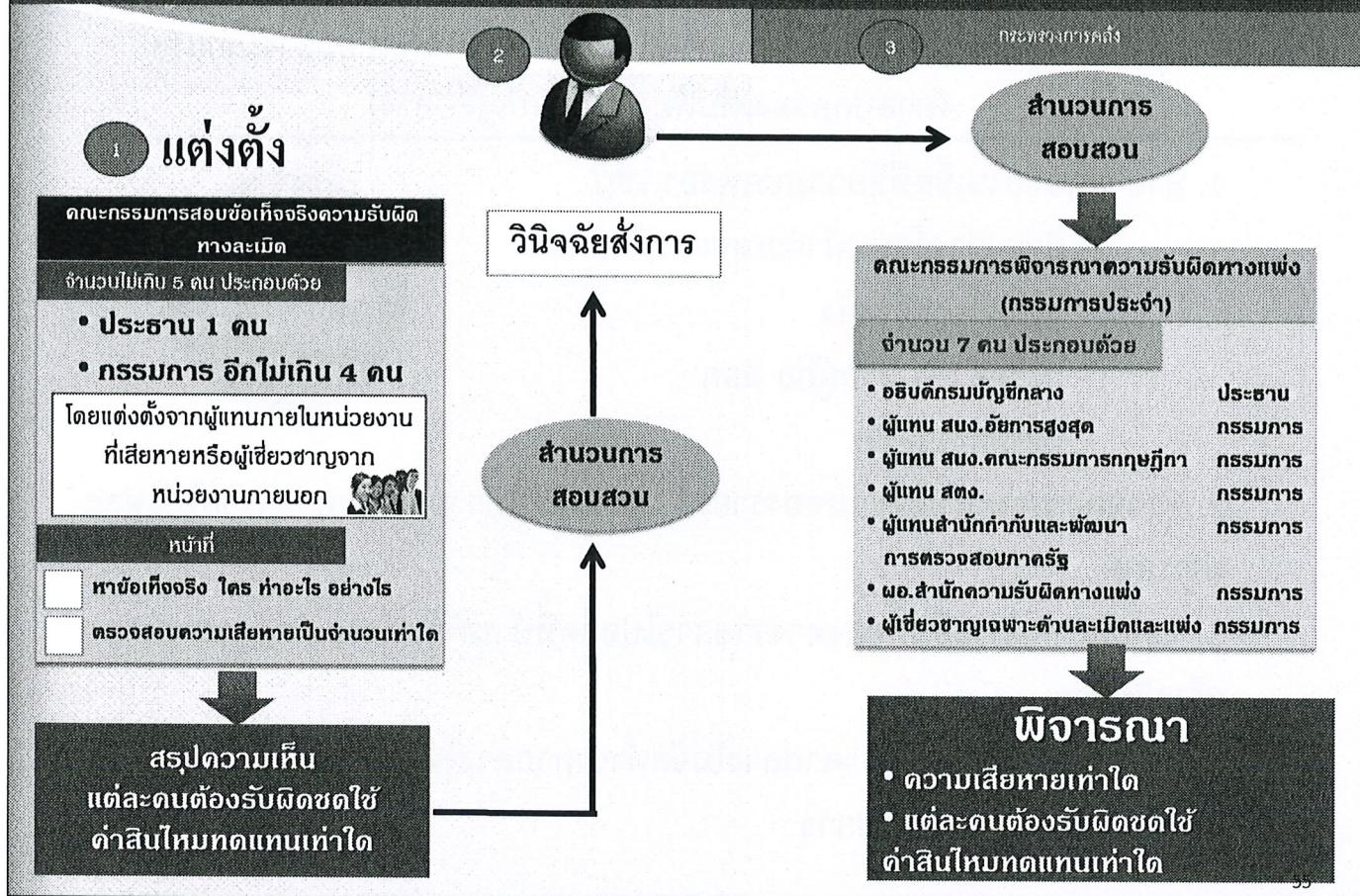
ลงลายมือชื่อในเช็คที่มีความบกพร่อง เช่น

- มีซ่องว่างด้านหน้าตัวเลขและตัวอักษร
- ไม่ขีดคันหน้าหลัง
- ไม่ขีดคำว่า หรือผู้ถือ ออก
- ไม่ขีดคร่อมเช็ค

ตรวจสอบเฉพาะข้อดرومของรายได้ ไม่ตรวจสอบรายละเอียด
ของรายได้แต่ละประเภท

52

การพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

เหตุผลที่ต้องรับผิด (ศาลปกครองเห็นพ้องกับกรมบัญชีกลาง)

2. ตรวจสอบเฉพาะยอดรวมของรายได้ ไม่ตรวจสอบรายละเอียดของรายได้แต่ละประเภท
3. ขออนุญาตนำรัฐยนต์ของทางราชการไปจอดที่บ้านพักแล้วรถเกิดการสูญหายหรือเสียหาย
4. คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่จัดทำราคากลางให้เป็นไปตามระเบียบและหนังสือสั่งการของทางราชการ

59

ข้อกล่าวอ้างของผู้บังคับบัญชา

1. เตือนแล้ว
2. ตรวจสอบพบการกระทำผิด
3. ติดตามเงินคืนมาได้ส่วนหนึ่ง
4. ได้ดำเนินการทางวินัย ดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา

ศาลเห็นว่า เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามวิสัยของหัวหน้าหน่วยงานที่มีผู้ใต้บังคับบัญชาทุจริต และไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ยกเว้นความรับผิดในกรณีดังกล่าว

The Comptroller General's Department (CGD)

ที่มา: ข้อมูลนำเสนอจากรัฐบาลบัญชีกลาง

